

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD	18 Mawrth, 2014
PWNC	Ymgysylltu efo Aelodau
PWRPAS	Adrodd ar drafodaethau diweddar a chynigion cychwynol ar wella ymgysylltu gydag aelodau
AWDUR	Geraint George Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

CEFNDIR

1. Mae gwella trefniadau cyfathrebu ac ymgysylltu gydag aelodau wedi ei adnabod fel pwnc sydd angen sylw ers peth amser gan y pwyllgor hwn ac mewn fforymau eraill.

2. Yn unol ag addewid a roddwyd yn y pwyllgor hwn, cynhaliwyd ymgynghoriad gydag aelodau ynglyn â threfniadau ymgysylltu'r Cyngor yn gyffredinol (sydd yn fater i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol) ond hefyd am y cyswllt efo cynghorwyr fel rhan o'r darlun llawnach hynny (sydd yn fater i'r pwyllgor hwn).

3. Roedd yr ymateb i'r ymgynghoriad fymryn yn siomedig o ran niferoedd ond y prif negeseuon a ddaeth allan o'r ymgynghoriad hwnnw oedd:-

- Barn aelodau am y ffordd y mae'r Cyngor yn ymgysylltu â'r cyhoedd ac aelodau – 6 allan o 10
- Cydweithio da ar y cyfan gydag aelodau ond nid yw hynny'n gyson ar draws
- Methiant i ddefnyddio gwybodaeth leol cynghorwyr yn effeithiol
- Mae gwir angen gwella a gwneud defnydd iawn o gynghorwyr wrth i'r deialog gyda'r cyhoedd fynd yn anoddach dros y blynyddoedd nesaf

4. Yn ogystal cynhaliwyd dau weithdy gydag aelodau (ym Mhorthmadog a Bethel) i wyntyllu'r materion yn llawnach. Yn y gweithdai hynny, cynigiwyd sawl awgrym i wella'r trefniadau.

5. Mae'r gweddill o'r adroddiad yn cyfarch y prif faterion gwahanol sydd angen sylw a'n cynigion cychwynol am ymateb i'r angen hynny.

TREFNIADAU GWYBODAETH A CHYFATHREBU

6. Mae gwerthfawrogiad o Rhaeadr fel cyfrwng i rhannu gwybodaeth ond mae barn y byddai cyfundrefn symlach fel bwletin y Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn well – Bwriedir adolygu fformat Rhaeadr gyda golwg ar hynny

7. Mae'n **rhaid** gwella trefniadau adrannau am gysylltu ag aelodau lleol pan fo materion yn digwydd neu ar y gweill yn eu hetholaethau – Bwriedir trafod gyda Phenaeithaid yr

adrannau beth yw'r rhwystrau i wneud hynny er mwyn sefydlu trefniadau newydd os oes angen neu wella'r hyn sydd yn ei le.

8. Byddai anfon pob datganiad i'r wasg er gwybodaeth i bob cynghorydd o gymorth o ran lledaenu gwybodaeth – byddai dosbarthu drwy'r llechi yn ddi-gost – Bwriedir dosbarthu cyswllt i bob datganiad i'r wasg rhagweithiol gan ddechrau hynny yn syth

Y CYNGHORYDD YN GANOLOG

9. Mae gan gynghorwyr rôl bwysig i bontio rhwng y Cyngor a thrigolion Gwynedd, gan allu derbyn a rhannu gwybodaeth gyda'u hetholwyr ar ran y Cyngor, ynghyd a throsglwyddo negeseuon yn ôl gan eu hetholwyr er ystyriaeth gan y Cyngor.

10. Er mwyn galluogi cynghorwyr i weithredu'r rôl yma'n llwyddiannus, mae angen sefydlu cyd-ddealltwriaeth ymysg swyddogion a chynghorwyr o'r rôl, a manteision gweithredu'r rôl i'r cynghorydd a'r Cyngor. Fel cam cyntaf, bwriedir cynnal trafodaeth gyda Grŵp Rheoli'r Cyngor ar sail prif negeseuon y 2 weithdy a gynhaliwyd, ac yn dilyn hynny, ystyrir y posibilrwydd o gynnull cynghorwyr a swyddogion ynghyd i drafod ymhellach a chyd-gynllunio unrhyw gamau nesaf.

Y FFORYMAU ARDAL

11. Yng nghyfarfod llawn y Cyngor ar 28 Chwefror, 2014, penderfynwyd symud i drefn Fforymau Ardal ar ôl y Cyngor Blynyddol ar 2 Mai, 2013. Fodd bynnag, nodwyd yn y drafodaeth bod angen i'r mater gael ei adolygu eto ymhen blwyddyn.

12. Erbyn diwedd y flwyddyn, bydd y pedwar Fforwm Ardal bellach wedi cyfarfod ar 5 achlysur ers hynny gydag un o'r cyfarfodydd hynny yn un arbennig ar gyfer trafod cynnwys arfaethedig y Cynllun Strategol ar gyfer 2014/15 a hefyd rhannu gwybodaeth ar ail-gylchu a chompostio.

13. Mae'n deg dweud bod y profiad o weithredu yn y pedair ardal wedi bod yn wahanol gyda rhaglenni gwahanol yn y bedair ardal a lefelau presenoldeb amrywiol hefyd.

14. Bydd trafodaeth yng nghyfarfodydd nesaf y Fforymau Ardal unigol i gywain barn yr aelodau am ddyfodol y fforymau nawr bod y flwyddyn gyntaf yn dirwyn i ben. Yn ogystal, bwriedir defnyddio Rhaeadr i geisio barn aelodau i gyd ar y mater er mwyn cael barn aelodau sydd heb fod yn mynychu cyfarfodydd y fforymau.

ARGYMHELLIAD

15. Gwahoddir barn y Pwyllgor ar y bwriadau uchod.